

IMPERATIVUS PRAESENTIS ACTIVI

Imperatīvus praesentis actīvi (загадны лад цяперашняга часу незалежнага стану) існуе ў другой асобе (напрыклад, *рабі, рабіце*) і ўтвараецца наступным чынам:

Спражэнне	2-я асоба singularis	2-я асоба pluralis
I, II, IV	= аснове <i>infectum</i>	аснова <i>infectum</i> + te
IIIa	аснова <i>infectum</i> + e	аснова <i>infectum</i> + ī-te
IIIб	= аснове <i>infectum</i> , але ī > ē	аснова <i>infectum</i> + te

Узоры ўтварэння

Спражэнне	Дзеяслоў	Аснова	2-я асоба singularis	2-я асоба pluralis
I	laudo, 1 — <i>хваліць</i>	laudā-	lauda!	laudā-te!
II	doceo, 2 — <i>вучыць</i>	docē-	doce!	docē-te!
IIIa	scribo, 3a — <i>пісаць</i>	scrib-	scrib-e!	scrib-ī-te!
IIIa	struo, 3a — <i>будаваць</i>	stru-	stru-e!	stru-ī-te!
IIIб	cario, 3б — <i>браць</i>	carī-	cape!	carī-te!
IV	audio, 4 — <i>слухаць</i>	audī-	audi!	audī-te!
—	sum, esse — <i>быць</i>	es-	es!	es-te!

З а ў в а г а. Чатыры дзеясловы ўтвараюць загадны лад у 2 sg. няправільна:

Дзеяслоў	2-я асоба singularis
dico, 3 — <i>гаварыць</i>	dic!
duco, 3 — <i>весці</i>	duc!
facio, 3 — <i>рабіць</i>	fac!
fero, ferre — <i>несці</i>	fer!

ВЫКАЗАННЕ ЗАБАРОНЫ

Забарона перадаецца спалучэннем слоў **noli** (2 sg.), **nolite** (2 pl.) з формай *inf. praes. act.*: *noli facere* – *не рабі*, *nolite facere* – *не рабіце*.